Lietuvos Respublikos Prezidentui V. Adamkui

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui A. Paulauskui

Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui A. Brazauskui

Lietuvos Žinių visuomenės Tarybai prie Lietuvos Respublikos Prezidento

Lietuvos Respublikos Seimo Informacinės visuomenės plėtros komitetui

Informacinės visuomenės plėtros komitetui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

KREIPIMASIS

2006 m. kovo 22 d. Vilnius

Lėti informacinės visuomenės bei ypač elektroninės valdžios plėtros tempai, didelė Lietuvos gyventojų skaitmeninė atskirtis bei eiliniams vartotojams neprieinamos programinės įrangos kainos paskatino mus kreiptis į Lietuvos Respublikos vadovus su siūlymais spręsti šias aktualias problemas ir suteikti galimybes Lietuvos gyventojams naudotis šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis.

Igyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 – 2008 metų programos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. 315 (Žin., 2005, Nr. 40–1290), 611 punkte, Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės parengė "Atvirosios programinės įrangos vartojimo ir pritaikymo 2006 – 2009 metams programą". Tačiau ši programa iki šiol nėra patvirtinta, jos svarstymas nuolat atidėliojamas. Maža to, pažeidžiant Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių įstaigų įstatymo nuostatas, kai kurie aukšti valstybės institucijų pareigūnai oficialiai deklaruoja, kad jie vers naudotis vartotojus tik uždarojo kodo programine įranga ir teiks el. valdžios paslaugas tik tokios programinės įrangos pagalba.

Norėtume atkreipti dėmesį, kad dėl rinkoje dominuojančios kompanijos "Microsoft" biuro programų paketo "MS Office" naudojami el. dokumentų formatai tapo pagrindine elektroninių dokumentų apsikeitimo ir saugojimo forma. Kadangi šie formatai priklauso "Microsoft" korporacijai, jie yra uždari ir praktiškai neprieinami kitiems gamintojams. Šiandien Lietuvoje egzistuoja virš 40 teisės aktų, kuriuose reikalaujama, kad informacija, teikiama valstybės institucijoms, būtų tik "MS Office" programų formatais. Tokiu būdu, teisiškai yra įtvirtinta vieno programinės įrangos gamintojo išskirtinė pozicija, diskriminuojami kiti, analogiškų produktų gamintojai, minėtos programos platinamos nepagrįstai aukšta, daugumai Lietuvos vartotojų neprieinama kaina. Tokia situacija yra naudinga korporacijai "Microsoft", kuri siekia išsaugoti absoliutų dominavimą biuro programų rinkoje.

Kuriant informacinę visuomenę ir kovojant su skaitmenine atskirtimi labai svarbu, kad informacija būtų prieinama visiems, neatsižvelgiant į tai, kokia programinė įranga yra naudojama. Vartotojai neturėtų būti verčiami įsigyti brangią programinę įrangą, kad galėtų laisvai naudotis vieša informacija. Todėl būtina patvirtinti ir įteisinti Vyriausybės sprendimu arba įstatymu atvirus duomenų mainų standartus, kurie užtikrintų laisvą duomenų apsikeitimą ir sąžiningą konkurenciją.

Reikia pažymėti, kad atviro kodo standartai ir atviro kodo programos yra plačiai pripažintas instrumentas, rekomenduojamas ir visapusiškai propaguojamas Europos Tarybos, Europos Parlamento ir Europos Komisijos. Nemažai ES teisės aktų yra skirta atvirųjų sistemų diegimui ir naudojimui. Atviro kodo instrumentais remiasi pagrindinė Europos Sąjungos e.valdžios programa IDABC, taip pat programos eTEN, i2010 ir IST. Atviro kodo standartų ir programų naudojimas ES politikos dokumentuose laikomas vienu iš esminių veiksnių įgyvendinant Lisabonos strategijos tikslus.

Todėl norime dar kartą atkreipti dėmesį, kad siekiant spręsti aukščiau minėtas problemas būtina artimiausiu metu patvirtinti parengtą "Atvirosios programinės irangos vartojimo ir pritaikymo 2006 – 2009 metų programa".

Asociacijos "Atviras kodas Lietuvai" **Prezidentas**

Jaroslav Šatkevič

Lietuvos nacionalinė vartotojų federacija Prezidentė

Alvita Armanavičienė

Lietuvos verslo darbdavių konfederacija Generalinis direktorius

Danas Arlauskas

Vilniaus miesto ir apskrities verslininkų darbdavių konfederacija"

Viceprezidentas

Saulius Žilinskas

Vilniaus Gedimino Technikos Universitetas 1/1 Mokslo prorektorius

Raimundas Kirvaitis

Biotechnologijos institutas Direktorius

prof. Algimantas Pauliukonis

Lietuvos Studentų atstovybių sąjunga Viceprezidentas

Darius Skusevičius

Lietuvos Savivaldybių asociacija Direktorius